

Solskrænten
Anmeldt tilsyn
Den 10. maj 2011

Indholdsfortegnelse

Formalia	3
Ledelsesrepræsentanter	3
Medarbejderrepræsentanter	3
Beboerrepræsentanter	3
Pårørenderepræsentanter	3
Indledning	3
Konklusion.....	4
Tilbuddets kvalitetsområder	4
Tilbuddets udviklingsområder	4
Opfølgning fra forudgående tilsyn	5
Forhold vedrørende brugerne af det sociale tilbud	6
Visitation	6
Individuelle handleplaner for indsatsen.....	6
Magtanvendelser	7
Pædagogisk indsats	7
Andre relevante forhold.....	8

Formalia

Dette anmeldte tilsyn blev gennemført på Solskrænten, Lykkevalg 17, Korinth, 5600 Faaborg af eksterne konsulenter Vivian Elkjær og Bente Lindahl Andreasen den 10. maj 2011.

Ledelsesrepræsentanter

- Forstander Ivan Underlin
- Afdelingsleder Gertrud Søndergård, afdeling C3 og Team Tømmergården

Medarbejderrepræsentanter

- Ernæringsassistent Lisbeth Holländer, køkkenet
- Social- og Sundhedsassistent Jette Habary, afdeling A
- Social- og Sundhedsassistent Kristina West Hansen, tillidsrepræsentant, afdeling C1
- Pædagog Linda Hansen, afdeling C2
- Social- og Sundhedsassistent Vibeke Hansen, arbejdsmiljørepræsentant og suppleant for tillidsrepræsentant, afdeling C3
- Plejer Helga Holgersen, afdeling D

Afdelingerne var orienteret om tilsynets besøg, og deltagerne var udvalgt med henblik på at sikre en bred repræsentation fra afdelingerne.

Beboerrepræsentanter

- Kvinde, afdeling D

Under rundvisningen hilste tilsynet desuden på de tilstedeværende beboere, og talte med brugerne i caféen.

Pårørenderepræsentanter

- Hustru til beboer, afdeling C3

Den pårørende var tilfældigt til stede i tilbuddet, og ville gerne tale med konsulenterne.

Indledning

Solskrænten drives i henhold til Servicelovens (SEL) § 108. Tilbuddet rummer 39 boliger, fordelt på 5 afdelinger: Afdeling A har plads 9 til beboere, ældre beboere med sindslidelser. Afdeling C1, C2 og C3 har hver plads til 6 beboere med erhvervede hjerneskader. Afdeling D har plads til 12 beboere med socialpsykiatriske diag-

noser. Solskrænten har en ledig bolig i afdeling C. Der er aktuelt ikke nogen på venteliste.

På Solskrænten er der endvidere en café til udeboende borgere med behov for støtte. Caféen drives i henhold til SEL § 85, og der er aktuelt tilknyttet fem borgere. I tilknytning til Solskrænten er der desuden Team Tømmergården, som er beliggende i Faaborg. Tilbuddet drives ligeledes i henhold til SEL § 85, og tilbyder støtte og vejledning til hjemmeboende borgere med erhvervet hjerneskade.

Solskræntens målgruppe er personer som i væsentligt grad har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og som kan have udadreagerende adfærd som følge af senhjerneskade og/eller sindslidelse. Flere beboere har dobbeltdiagnoser. En beboer sidder i kørestol, og enkelte har brug for transportstole ved udflugter og indkøb.

Solskræntens ledelse består af en forstander og tre afdelingsledere. I forbindelse med en omstrukturering i 2011 er der skåret ned fra fire afdelingsledere til tre, hvilket har medført at afdelingsledelse af serviceafdelingerne er overgået til forstander. En afdelingsleder varetager souschef-funktion samt ledelse af to boafsnit og § caféen. En afdelingsleder varetager et boafsnit og ledelse af Team Team Tømmergården, en afdelingsleder leder to boafsnit. Forstander er i april 2011 vendt tilbage efter et års orlov. I orlovsperioden fungerede souschef som forstander.

Fagsekretariatet for Sundhed og Handicap i Faaborg-Midtfyn Kommune har i samarbejde med Bunk & Elkjær udarbejdet et tilsynskoncept, som har fokus på det driftsorienterede tilsyn baseret på forhold relateret til brugerne af bo- og aktivitets-tilbud indenfor handicap og psykiatri. Forinden tilsynsbesøget havde konsulenterne forberedt sig ved hjælp af kommunens og Solskræntens hjemmeside samt det fremsendte materiale i henhold til tilsynskonceptet. Derudover blev der udleveret et organisationsdiagram og en pjece for Team Team Tømmergården.

Konklusion

Tilbuddets kvalitetsområder

- I indretningen af Solskrænten tages der først og fremmest hensyn til beboernes behov, og efterfølgende andre behov. Der anvendes kreativitet for at skabe de bedst mulige rammer for hver enkelt. Det er tilsynets vurdering, at bygninger og udearealer fremtræder vedligeholdte.
- Solskrænten giver tilbud borgere, som vanskeligt kan rummes andre steder. Tilsynet oplever generelt, at der er respekt, ro og struktur omkring hver enkelt. Dette indtryk bekræftes af pårørende og medarbejderne.
- Der reflekteres dagligt over praksis, idet der er afsat tid til refleksion i arbejdet. Det er tilsynets indtryk, at der er fokus på uddannelse af medarbejdere og mulighed for faglig udvikling.

Tilbuddets udviklingsområder

- Tilsynet vurderer, at de gældende retningslinjer for indberetning om magtanvendelse skal justeres i overensstemmelse med ændringerne om handlekommunens forpligtelser i forhold til magtanvendelser.

- Tilsynet anbefaler refleksioner over teori, idet medarbejderne beretter med stor sikkerhed om den gode praksis, men har svært ved at redegøre for teoretiske overvejelser. Tilsynet vurderer, at en synlig teoretisk tilgang, kan højne Solskræntens faglige profil.
- Tilbudsportalen skal opdateres svarende til 2011.

Opfølgning fra forudgående tilsyn

Ved det uanmeldte tilsyn i 2010 fremhævede tilsynet følgende udviklingsområder:

- Tilbudsportalen skal opdateres til 2010.
- Sikre organisationen ro og imødekomme eventuelt pres udefra, således at det påvirker afdelingerne mindst muligt.
- Der bør stilles krav om en overordnet handleplan fra visiterende myndigheder jf. SEL § 141 ved visitation
- Tilbuddet kan med fordel udnytte Bosted System mere, for eksempel i forhold til medicin.
- Det anbefales at bevare fokus på brugerindflydelse, idet der er et dilemma i at gøre denne reel, når nogle beboere helst er fri for at blive inddraget og tage ansvar.

Ved dette tilsynsbesøg fremstår Tilbudsportalen som opdateret til 2010, men der kan konstateres væsentlige ændringer i organiseringen, som nødvendiggør, at Tilbudsportalen opdateres svarende til forholdene i 2011.

Krav om besparelser har medført omstruktureringer og en leder mindre på Solskrænten. Det er tilsynets oplevelse at forandringerne er forankret, hvilket bekræftes af medarbejderne, som tilkendegiver at opleve ro omkring arbejdspladsen.

Ledelsen oplyser, at det er et fast punkt på visitationen, at der stilles krav om en overordnet § 141 handleplan. Det er fortsat ikke alle beboere, der har en sådan plan, hvorfor tilbuddet tilkendegiver, at denne også efterspørges ved opfølgningen med handlekommunen.

Afdelingerne har taget Bosted System mere og mere i brug, men der forekommer fortsat dokumentationsarbejde i andre dokumenter. I forhold til medicinmodulet oplyser ledelsen, at der er en version undervejs, som har et opdateret medicinmodul. Denne afventes før medicinmodulet kan siges at være implementeret.

Brugerindflydelse og inddragelse af pårørende vægtes fortsat højt af ledelse og medarbejdere på Solskrænten. Aktuelt er der ikke et brugerråd på Solskrænten, idet det ikke har været muligt at engagere beboerne tilstrækkeligt heri. Det er dog fortsat et opmærksomhedspunkt hos ledelsen, da rådet betragtes som et væsentligt redskab til demokratiforståelse.

Forhold vedrørende brugerne af det sociale tilbud

Visitation

Visitation til Solskrænten foregår i samarbejde med fagsekretariatet i Faaborg-Midtfyn Kommune i forlængelse af et månedligt ledermøde. Når der er en aktuell borger på visitation, som vurderes omfattet af målgruppen på Solskrænten, inviteres forstanderen til at deltage. Borgeren er inviteret til visitationsmødet gerne med en støtteperson eller en bisidder. Det er ledelsens vurdering, at kvaliteten af visitationerne er højnet. Visitation til Team Tømmergården sker direkte fra myndigheden i et samarbejde med kommunens hjerneskadepædagog. Der er aktuelt venteliste til Team Tømmergården.

Ledelsen oplyser, at der altid efterspørges en overordnet § 141-handleplan i forbindelse med visitationen. Det er ikke altid, at denne er lavet ved visitationen, og det kan tage længere tid at få den efterfølgende, hvilket også kan gøre sig gældende for funktionsbeskrivelsen. Solskrænten samarbejder aktuelt med tretten kommuner, og finder at der er mange måder at gøre tingene på. Generelt er samarbejdet godt, men serviceniveauet i kommunerne er forskellige, hvilket har betydning for beboerne, der ikke kan forvente ens serviceniveau i forhold til for eksempel hjælpemidler og andre bevillinger. Ledelsen vurderer, at de manglende handleplaner fra myndighederne vanskeliggør udarbejdelsen af den pædagogiske handleplan, om end den laves på det grundlag, som er til stede omkring den enkelte beboer.

Med henblik på at styrke beboernes retssikkerhed anbefaler tilsynet, at den overordnede handleplan jf. SEL § 141 fortsat efterspørges, således at den individuelle handleplan kan udarbejdes i overensstemmelse hermed.

Individuelle handleplaner for indsatsen

Solskrænten anvender Faaborg-Midtfyn Kommunes handleplanskoncept, og medarbejderne udarbejder i samarbejde med beboerne og deres pårørende en individuel pædagogisk handleplan for indsatsen. Den pædagogiske handleplan indeholder mål og delmål for indsatsen, som følges op efter individuelt aftalt hyppighed. De pædagogiske handleplaner dokumenteres i et særskilt dokument, som endnu ikke er implementeret i Bosted System.

I udarbejdelsen af pædagogiske handleplaner inddrages hjerneskadefaglige vurderinger, når der er behov for dette, og beboernes behov for særlig støtte synliggøres. Såfremt beboerne samtykker til det, inddrages pårørende også. Den beboer og pårørende, som tilsynet talte med, kunne bekræfte inddragelsen og fandt, at den var med til at øge trykningen omkring den pædagogiske handleplan og dermed også indsigten i den individuelle indsats.

Beboeren gav endvidere udtryk for, at indholdet i den pædagogiske handleplan er lavet med udgangspunkt i beboerens ønsker og behov, og at der udleveres en kopi af handleplanen, hvis dette ønsket. Den pædagogiske handleplan følges op jævnligt, og beboeren oplever, at handleplanen er med til at sikre åbenhed omkring de aftaler, som beboeren har lavet sammen med medarbejderne.

Beboeren oplever, at få den nødvendige støtte til de ting, som vedkommende ikke selv kan klare, og den pårørende, som tilsynet talte med, oplevede tilsvarende, at vedkommendes ægtefælle får den fornødne støtte og omsorg i forhold til dennes

behov. I tilrettelæggelsen af indsatsen i den pædagogiske handleplan oplyses det desuden, at der tages hensyn til de ting, som beboerne selv skal og kan klare.

Den pædagogiske handleplan indgår som en del af opfølgningen med handlekommunen. Indtil nu har opfølgningen fulgt en hyppighed om hvert andet år, men fremadrettet forventer ledelsen og medarbejderne, at dette bliver efter individuelle aftaler med de nye handlekommuner.

Magtanvendelser

Ledelsen oplyser, at der i 2010 har været atten hændelser fordelt på fem borgere. Ud af de atten hændelser er ti på én borger i forbindelse med personlig pleje. Seksten af hændelserne er fastholdelse jf. SEL § 126. Der har ikke været ulovlige magtanvendelser.

Medarbejderne indberetter hændelserne til ledelsen, som efterfølgende sender indberetningen til Fagsekretariatet i Faaborg Midtfyn Kommune i overensstemmelse med retningslinjerne herfor. Det er tilsynets vurdering, at retningslinjerne skal justeres i overensstemmelse med vejledningen for så vidt gælder handlekommunens forpligtelser i forhold til sagsbehandlingen af indberetninger og ansøgninger.

En beboer har hoftesele til sin kørestol og det oplyses, at der er søgt om anvendelse af denne jf. SEL § 128. Ansøgningen og afgørelsen kunne ikke fremvises under tilsynet, da den er sendt til behandling i handlekommunen, og endnu ikke kommet retur. Tilsynet anbefaler, at der følges op på ansøgningen og at dokumentation i forhold hertil forefindes i tilbuddet.

Ledelsen oplyser, at beboerne inddrages i bearbejdningen af indberetninger, og gives mulighed for at klage. Såfremt ledelsen vurderer, at beboeren ikke har reel klage mulighed på grund af funktionsnedsættelse inddrages de pårørende i stedet.

Medarbejderne har forrige år modtaget undervisning i konflikthåndtering, og har deltaget i temadage med en fagkonsulent fra kommunen omhandlende bekendtgørelsen og retningslinjerne for magtanvendelse og indberetning i forhold hertil. Undervisning i konflikthåndtering og magtanvendelse angives at være en del af introduktionsprogrammet for nye medarbejdere. Herudover tilbydes alle medarbejdere ekstern supervision med faste intervaller.

Pædagogisk indsats

Værdigrundlaget for arbejdet på Solskrænten er: Tillid, humor, respekt og engagement. Medarbejderne fortæller, at værdiordene er valgt af medarbejderne på temadage for fire år siden. Det oplyses, at værdigrundlaget gennemgås ved introduktion af nye medarbejdere, og at værdigrundlaget ofte italesættes og drøftes på teammøder. Det er tilsynets oplevelse, at ordene og deres betydning er i fokus og aktivt anvendes med henblik på at fremme trivslen for både medarbejdere og beboere.

Medarbejderne på afdeling C1, C2 og C3, som tilbyder indsats indenfor hjerneskadeområdet, har alle været på neuropædagogisk grundkursus, hvor kommunens hjerneskadekonsulent underviser. Fire medarbejdere på Solskrænten og een medarbejder på Team Tømmergården har gennemført ekstern neuropædagogisk efteruddannelse (årskursus). Det oplyses, at seks medarbejdere er tilmeldt efteruddannelse med start i september 2011. Medarbejderne oplyser at det tilstræbes, at der er en neuropædagog på hver afdeling.

I afdeling D er fokus lagt på recovery, rehabilitering og udvikling i beboernes tilværelse. Guidning og handleplaner rettet mod udflytning er det faglige omdrejningspunkt, hvilket bekræftes af den beboer, som tilsynet talte med. I afdeling A er fokusområdet at fastholde færdigheder hos beboerne. I afdelingen er der mange plejeopgaver og behov for støtte til at opfylde basale behov.

Medarbejderne på Solskræntens C1, C2, C3 og D er organiseret i team, som er sammensat med udgangspunkt i medarbejdernes uddannelsesmæssige baggrunde, og hver enkelt medarbejders kompetencer ud fra et princip om, at ressourcerne lægges der, hvor behovet er størst, og at medarbejderne skal gøre det, som de er bedst til. Hos medarbejderne er der forskellige holdninger til teamarbejdet og til forståelsen om, hvordan teamene er opstået. Afdeling A har fortsat kontaktpersonordning. Hvis der ikke er god kemi mellem en beboer og en medarbejder, er det muligt at bytte rundt, så beboeren får en ny kontaktperson. I afdeling D er hver medarbejder kontaktperson for fire beboere.

Det er tilsynets vurdering, at medarbejderne er engagerede i beboerne, og de beretter med stor sikkerhed om den gode praksis, men har svært ved at redegøre for teoretiske overvejelser og bagvedliggende strategier. Tilsynet vurderer, at en synlig teoretisk tilgang, kan højne Solskræntens faglige profil, og dermed bidrage til yderligere refleksion over den daglige tilrettelæggelse af indsatsen samt en tydeligere referenceramme. Ledelsen bemærker efterfølgende tilsynsbesøget i sine kommentarer til tilsynet, at der foreligger teoretiske referencemateriale for hjerneskadeområdet tilgængeligt for medarbejderne.

Den pårørende, som tilsynet talte med, fremhævede strukturen som bærende for indsatsen med fokus på at skabe overblik for den enkelte og dermed tilbyde trykthed i botilbuddet. Den pårørende oplever sig inddraget i spørgsmål omkring ægtefællen, da denne ikke længere er i stand til at svare for sig, og ægtefællen har fået det væsentligt bedre efter indflytningen på Solskrænten, idet problemstillinger, som var dominerende på et tidligere botilbud ikke er aktuelle længere. Endvidere er der taget individuelle hensyn i fælleslokalerne, således at faciliteterne er blevet indrettet, så ægtefællen magter at være der med sine særlige behov.

Hver dag er der for medarbejderne afsat tid til refleksion over god praksis. Der stilles tre spørgsmål: Hvad har været positivt i dag? Hvad har været svært i dag? Er der nogen, der har overtrådt dine grænser? Hensigten med refleksion over god praksis er dels at sikre medarbejdernes psykiske arbejdsmiljø, men også at sikre, at der bliver taget relevant hånd om vanskelige episoder, både i forhold til medarbejderne og i forhold til beboerne. Medarbejderne oplyser, at episoder med vold eller trusler om vold indberettes uden undtagelse, og at ledelsen tager hånd om både beboere og medarbejdere efter en konfliktsituation.

Andre relevante forhold

De mindste boliger er i afdeling D, som er afdeling for socialpsykiatri. Ved tilsynets besøg i 2010 taltes der om at udfase disse boliger. Ledelsen oplyser, at lejlighederne i afdeling D betragtes som et skridt på vejen til egen bolig, og at formålet er, at beboerne i videst mulig omfang skal støttes til at flytte videre, når de er klar til det. Brugere i Solskræntens café-tilbud er således tidligere beboere i afdeling D. Ledelsen fortæller om vellykkede forløb, hvor beboere er flyttet – også fra skærmede enheder – til selvstændige boliger. Dokumentationen for indsatsens effekt måles blandt andet ved, at der sker en udvikling fra komplicerede forløb til gode liv i egen bolig, og at nogle beboere vokser fra tilbuddet. Ledelsen oplyser, at tilbuddet er i

gang med at udarbejde boligdokumenter til beboerne, men at arbejdet ikke er afsluttet. Tilsynet anbefaler, at boligdokumenterne prioriteres og færdiggøres snarest.

En arbejdsgruppe på Solskrænten har udarbejdet en medicininstruks, som er veludført og let at anvende. Instruksen er ved at blive implementeret, og der mangler blot at få vedhæftet link til instruks omkring utilsigtede hændelser. Aktuelt samles utilsigtede hændelser og sendes til forstander, samtidig med at hændelserne gennemgås på teammøder. Forstander oplyser endvidere, at der er planlagt møde med embedslægen for at fastlægge retningslinjer omkring indberetning til sundhedsstyrelsen. Det er tilsynets vurdering, at Solskræntens instrukser omkring medicin-håndtering er fyldestgørende og i henhold til vejledningen herfor.

Medarbejderne fortæller at der tidligere var vanskeligheder med trivslen i afdelingerne på grund af de mange forandringer, som over tid har slidt på fællesskabet, men nu går det fremad igen. De medarbejdere, som tilsynet talte med, fremhæver Solskrænten som en arbejdsplads i udvikling med gode kolleger og et positivt fagligt fællesskab.